

**CẤU TRÚC ĐỀ THI TUYỂN SINH LỚP 10
CỦA TRƯỜNG PHỔ THÔNG NĂNG KHIẾU NĂM HỌC 2026 - 2027**

Môn: Toán (chuyên)

I. Thời gian làm bài: 150 phút, không kể thời gian giao đề

II. Cấu trúc đề thi: Đề thi gồm 5 câu, tổng số điểm là 10, được phân bố như sau:

- Đại số: 2 câu có tổng số điểm 3,5 – 4,5 điểm
- Hình học: 1 câu có số điểm 3 – 3,5 điểm
- Số học: 1 câu có số điểm 1,5 – 2 điểm
- Tổ hợp: 1 câu có số điểm 1,5 – 2 điểm

III. Nội dung kiến thức

Đề thi toán chuyên bao quát các kiến thức của môn toán bậc trung học, nội dung đề thi bao gồm các phần sau đây:

a) Đại số

- Chứng minh các đẳng thức.
- Phương trình, hệ phương trình đại số.
- Phương trình bậc hai và định lý Viét.
- Bất đẳng thức và cực trị.

b) Hình học

- Các bài toán về tính toán.
- Chứng minh các tính chất hình học.
- Định lý Pitago.
- Đường tròn và tứ giác nội tiếp.
- Chứng minh tiếp tuyến.
- Các bài toán về đa giác đều.

c) Số học

- Các tính chất chia hết.
- Số nguyên tố, hợp số, số chính phương.
- Giải phương trình nghiệm nguyên.

d) Tổ hợp

- Suy luận.

- Nguyên lý Dirichle.
- Nguyên lý cực hạn.
- Nguyên lý bù trừ...

Bài 1. (2 điểm)

1) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} x^3 + z^3 = 3y \\ y^3 + x^3 = 3z \\ z^3 + y^3 = 3x \end{cases}$$

2) Cho hai số nguyên dương a, b phân biệt. Chứng minh phương trình sau có đúng ba nghiệm

$$(\sqrt{x} - 1)[x^2 - 2(a+b)x + ab + 2] = 0.$$

Bài 2. (1.5 điểm) Cho hai số thực không âm a, b thỏa $a + b = 2$. Chứng minh

$$\frac{7}{2} \leq \frac{1}{a^3 + b^3} + \frac{3}{ab} \leq \frac{7}{2ab}.$$

Bài 3. (2 điểm) Cho hai số tự nhiên a, b thỏa mãn $2a^2 + a = 3b^2 - b$.

- Chứng minh rằng nếu b là số nguyên tố thì $a = b$.
- Chứng minh rằng $2a - 2b + 1$ là số chính phương.

Bài 4. (3 điểm) Cho tứ giác $ABCD$ nội tiếp đường tròn (O) có tam giác ABD là tam giác nhọn và đường chéo AC đi qua tâm O của đường tròn (O) . Gọi I là trung điểm BD , H là trực tâm của tam giác ABD , E là giao điểm khác A của AI với (O) và K là hình chiếu vuông góc của H lên AI .

- Chứng minh $CEHK$ là hình bình hành và $IB^2 = ID^2 = IA \cdot IK$.
- Lấy điểm F trên cung nhỏ \widehat{BD} của đường tròn (O) sao cho $\widehat{BAF} = \widehat{DAI}$. Chứng minh các điểm K và F đối xứng nhau qua đường thẳng BD .
- Chứng minh các đường phân giác trong các góc \widehat{BAD} và \widehat{BKD} cắt nhau trên BD .
- Trên đường thẳng qua H và song song AC lấy điểm T sao cho $TH = TK$. Chứng minh các điểm O, K, F, T cùng thuộc một đường tròn.

Bài 5. (1.5 điểm) Cho các số nguyên dương $a_1 < a_2 < a_3 < \dots < a_{30} < a_{31}$. Người ta ghi tất cả các số này lên 31 chiếc thẻ, mỗi thẻ ghi một số.

a) Biết rằng tổng các số được ghi trên 16 thẻ bất kỳ trong số 31 thẻ trên luôn lớn hơn tổng các số được ghi trên 15 thẻ còn lại. Chứng minh $a_1 \geq 226$.

b) Lấy a_1, a_2, \dots, a_{31} là 31 số nguyên dương đầu tiên: $1, 2, \dots, 31$. Người ta bỏ 31 thẻ được ghi các số này vào hai chiếc hộp một cách ngẫu nhiên. Khi kiểm tra một hộp thì thấy rằng trong hộp đó không có hai thẻ nào có tổng hai số được ghi là số chính phương. Chứng minh trong hộp còn lại ta có thể chọn ra được bốn thẻ và chia chúng thành hai cặp sao cho tổng hai số được ghi trên mỗi cặp là số chính phương./.

ĐÁP ÁN

Bài 1.

1) (1 đ) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} x^3 + z^3 = 3y & (1) \\ y^3 + x^3 = 3z & (2) \\ z^3 + y^3 = 3x & (3) \end{cases}$$

Lấy hiệu phương trình (1) và (2) vế theo vế ta được: $(y - z)(y^2 + yz + z^2 + 3) = 0$.

(0.25đ)

Do $y^2 + yz + z^2 = \left(y + \frac{z}{2}\right)^2 + \frac{3z^2}{4} \geq 0$ nên $y = z$

(0.25đ)

Tương tự, lấy hiệu phương trình (2) và (3) ta được $x = z$.

(0.25đ)

Thế lại (1): $2x^3 = x \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 = y = z \\ x = \sqrt{\frac{3}{2}} = y = z \\ x = -\sqrt{\frac{3}{2}} = y = z \end{cases}$

(0.25đ)

2) (1đ) Điều kiện: $x \geq 0$.

Phương trình trở thành: $\begin{cases} x = 1 \\ x^2 - 2(a+b)x + ab + 2 = 0 (*) \end{cases}$

(0.25đ)

Xét pt (*): $\Delta' = (a+b)^2 - ab - 2 = a^2 + b^2 + ab - 2 \geq 0$ (do a, b nguyên dương);

$$S = a + b > 0; P = ab + 2 > 0.$$

Suy ra pt (*) có hai nghiệm phân biệt dương.

(0.5đ)

Ta nhận xét tiếp pt (*) không nhận $x = 1$ là nghiệm. Giả sử ngược lại, thế vào pt ta có:

$$1^2 - 2(a+b)1 + ab + 2 = 0 \Leftrightarrow (a-2)(b-2) = 1$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = b = 1 \\ a = b = 3 \end{cases} \text{ (trái giả thuyết a, b phân biệt).}$$

(0.25đ)

Vậy phương trình có đúng 3 nghiệm phân biệt.

Bài 2. (1.5đ)

- Ta có $a^2 + b^2 \geq 2ab$

(0.25đ)

Nên $a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2) = 2(a^2 - ab + b^2) \geq 2ab$.

Suy ra $\frac{1}{a^3 + b^3} + \frac{3}{ab} \leq \frac{7}{2ab}$

(0.25đ)

- Ta lại có $a^3 + b^3 = (a+b)^3 - 3ab(a+b) = 8 - 6ab$

(0.25đ)

Suy ra $\frac{1}{a^3 + b^3} + \frac{3}{ab} = \frac{1}{8 - 6ab} + \frac{3}{ab}$

Đặt $t = ab \Rightarrow t \in [0, 1]$.

(0.25đ)

Ta chứng minh $\frac{1}{8 - 6t} + \frac{3}{t} \geq \frac{7}{2} \Leftrightarrow 2(24 - 17t) \geq 7t(8 - 6t) \Leftrightarrow 42t^2 - 90t + 48 \geq 0$

(0.25đ)

$\Leftrightarrow 6(t-1)(7t-8) \geq 0$ (đúng vì $t \in [0, 1]$)

(0.25đ)**Bài 3.**

a) Nhận xét: $(a+b)(2a-2b+1) = b^2 \Rightarrow a \geq b$.

Giả sử ngược lại: $a \neq b \Rightarrow a > b$.

(0.25đ)

Ta có: $2a^2 + a = b(3b-1); b$.

Do b là số nguyên tố nên $\begin{cases} a : b \\ 2a+1 : b \end{cases}$

(0.25đ)

Th1: nếu $a : b$ suy ra $a \geq 2b$.

Từ giả thuyết $3b^2 - b = 2a^2 + a \geq 8b^2 + 2b$ (vô lý)

(0.25đ)

Th2: nếu $2a+1 : b$. Do $2a+1$ lẻ nên $2a+1 = 3b, 2a+1 = 5b, \dots$

- Mà ta lại nhận xét nếu $2a+1 \geq 7b$ thì $a > b$. Khi đó $3b^2 - b = 2a^2 + a > 7b^2$ (vô lý).

- Nếu $2a+1 = 3b$, thế vào phương trình: $3b \frac{3b-1}{2} = b(3b-1)$ (loại)

Nếu $2a+1 = 5b$, thế vào phương trình: $5b \frac{5b-1}{2} = b(3b-1)$ (loại)

(0.25đ)

b) Ta chứng minh $a + b$ và $2a - 2b + 1$ nguyên tố cùng nhau bằng phản chứng.
Giả sử ngược lại, gọi p là ước nguyên tố chung của chúng.

(0.25đ)

Từ $b^2 = (a + b)(2a - 2b + 1) : p^2 \Rightarrow b : p$ mà $a + b : p$ nên $a : p$.

Do $2a - 2b + 1$ cũng chia hết cho p nên $1 : p$ (vô lý).

(0.25đ)

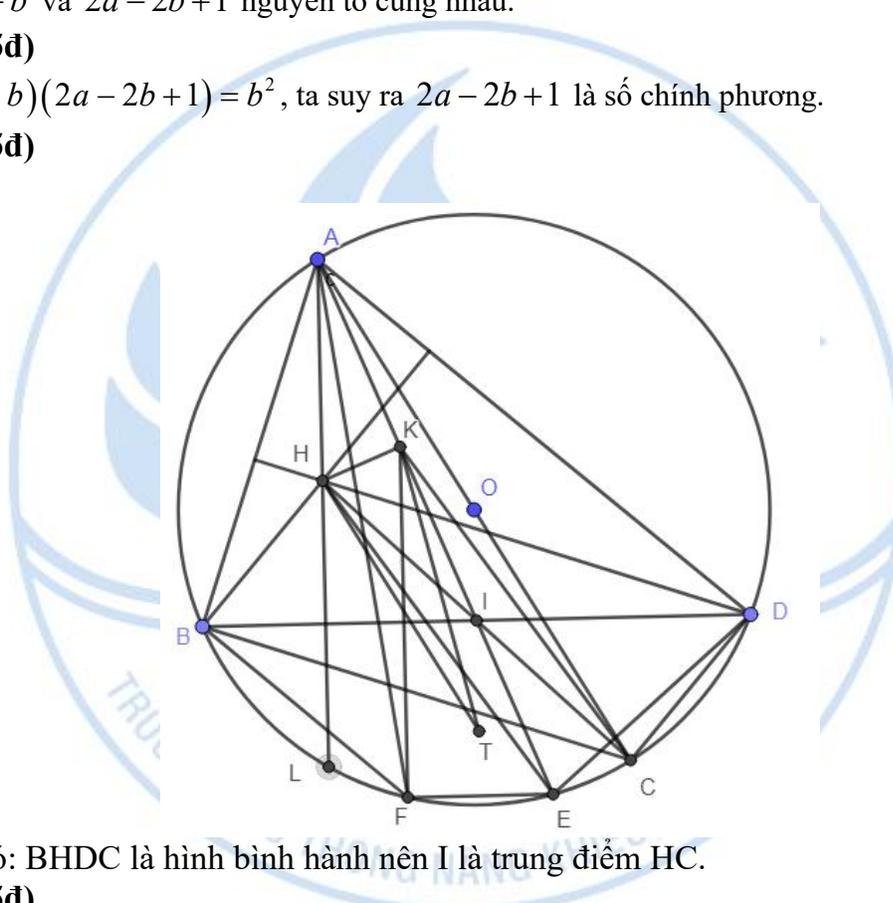
Vậy $a + b$ và $2a - 2b + 1$ nguyên tố cùng nhau.

(0.25đ)

Từ $(a + b)(2a - 2b + 1) = b^2$, ta suy ra $2a - 2b + 1$ là số chính phương.

(0.25đ)

Bài 4.

a) Ta có: BHDC là hình bình hành nên I là trung điểm HC.

(0.25đ)

Suy ra $\Delta IKH = \Delta IEC$ ($g - c - g$) nên $CE = HK$

Do đó CEHK là hình bình hành.

(0.25đ)

Ta có: $IB \cdot IC = IA \cdot IE$.

(0.25đ)

Mà $IB = IC$; $IK = IE$ nên $IB^2 = IA \cdot IK$.

(0.25đ)

b) Từ giả thuyết, suy ra $EF \parallel BD$.

(0.25đ)

Nên $OI \perp EF$, do đó $IF = IE = IK$.

(0.25đ)

Suy ra, ΔKFE vuông tại F nên BD là trung trực KF.

(0.25đ)

c) Từ $IB^2 = IA \cdot IK$ suy ra $\triangle IBK$ và $\triangle IAB$ đồng dạng $\Rightarrow \frac{KB}{AB} = \frac{IB}{IA}$.

(0.25đ)

Tương tự $ID^2 = IA \cdot IK$ suy ra $\triangle IDK$ và $\triangle IAD$ đồng dạng $\Rightarrow \frac{KD}{AD} = \frac{ID}{IA}$.

Do đó: $\frac{KB}{AB} = \frac{KD}{AD}$.

(0.25đ)

Gọi J là chân đường phân giác trong AJ của tam giác ABC.

Ta có $\frac{JB}{JD} = \frac{AB}{AD} \Rightarrow \frac{KB}{KD} = \frac{JB}{JD}$. Suy ra KJ là phân giác góc \widehat{BKD} (đpcm).

(0.25đ)

d) Gọi L là giao điểm của AH và (O).

Suy ra, L đối xứng với H qua BD, mà K và F cũng đối xứng qua BD.

Nên (BHKD) và (O) đối xứng qua BD.

Gọi T' là tâm của đường tròn (BHKD), suy ra O và T' đối xứng qua BD.

(0.25đ)

Mà $OI \perp BD$, nên I là trung điểm OT'.

Do đó, OHT'C là hình bình hành, suy ra $HT' \parallel OC$.

Mà $T'H = T'K$ nên T' thuộc trung trực HK. Suy ra $T \equiv T'$.

Do tính đối xứng qua BD nên OKFT là hình thang cân nên cũng là tứ giác nội tiếp.

(0.25đ)

Bài 5.

a) Từ giả thuyết

$$a_1 + a_2 + \dots + a_{16} > a_{17} + \dots + a_{31} \Rightarrow a_1 > (a_{17} - a_2) + (a_{18} - a_3) + \dots + (a_{31} - a_{16}) \geq 15 \cdot 15 = 225$$

(0.5đ)

Suy ra : $a_1 \geq 226$.

(0.5đ)

b) Xét ba thẻ ghi các số lần lượt là 6, 19 và 30. Ta thấy rằng tổng 2 thẻ bất kỳ trong chúng hoặc là 25, 36 hoặc 40, nên đều là các số chính phương.

Do chia các thẻ vào 2 hộp nên theo nguyên lý Dirichlet sẽ tồn tại một hộp chứa ít nhất 2 thẻ trong 3 thẻ trên nên tổng 2 thẻ đó là số chính phương.

(0.5đ)

Loại 3 thẻ này, giả sử không còn hộp nào chứa hai thẻ mà tổng lại là số chính phương.

Ta xét cụ thể, giả sử thẻ số 1 thuộc hộp thứ nhất, khi đó các thẻ 3, 8, 15, 24 sẽ thuộc hộp thứ hai.

Do thẻ ghi số 3 thuộc hộp thứ hai nên thẻ 13 sẽ thuộc hộp thứ nhất. Nên thẻ 12 sẽ thuộc hộp thứ hai.

Khi đó, trong hộp thứ hai này ta chọn thẻ 12 và 24, tổng của chúng sẽ là số chính phương (mâu thuẫn).

(0.25đ)

Vậy trong hộp còn lại này ta sẽ chọn được 4 thẻ thỏa mãn yêu cầu.